

Preuzeto sa www.pravno-informacioni-sistem.rs

Na osnovu člana 45. stav 3. Zakona o policiji („Službeni glasnik RS”, br. 6/16, 24/18 i 87/18),

Vlada donosi

KODEKS

policijske etike

"Službeni glasnik RS", broj 85 od 6. oktobra 2023.

I. UVODNE ODREDBE

Predmet

Član 1.

Ovim kodeksom utvrđuju se pravila o etičkom postupanju policijskih službenika u Ministarstvu unutrašnjih poslova (u daljem tekstu: Ministarstvo), u cilju jačanja integriteta, očuvanja i promovisanja dostojanstva i ugleda policijskih službenika, kroz podizanje njihove svesti o značaju poštovanja etičkih principa i standarda u radu, kao i u cilju očuvanja i pružanja podrške vladavini prava i jačanja poverenja građana u rad Ministarstva.

Pravila o etičkom postupanju utvrđena ovim kodeksom u skladu su sa Evropskim kodeksom policijske etike i međunarodnim aktima koji se odnose na policiju.

Poštujući pravila postupanja iz ovog kodeksa policijski službenici izražavaju volju, spremnost i doslednost da postupaju na zakonit, profesionalan, pravedan i human način.

Upotreba rodno osetljivog jezika

Član 2.

Svi izrazi u ovom kodeksu imaju jednako rodno značenje, bez obzira da li se koriste u muškom ili ženskom rodu i odnose se podjednako na muški i na ženski rod.

Sadržina Kodeksa

Član 3.

Ovim kodeksom se uređuje odnos policijskih službenika prema građanima, državnim organima i drugim institucijama, udruženjima građana i pravnim licima, kao i međusobni odnosi policijskih službenika, u cilju ostvarivanja nacionalnih i međunarodnih pravila o etičkom postupanju i pružanja podrške vladavini prava.

Policijsko postupanje

Član 4.

Policijski službenici se u obavljanju policijskih i drugih unutrašnjih poslova dosledno pridržavaju odredaba Ustava, zakona i ovog kodeksa, štite život, ličnu i imovinsku bezbednost ljudi, pružaju podršku vladavini prava i savesno i odgovorno služe građanima i zajednici, kroz jednak tretman bez diskriminacije, bez privilegija i bez ikakvog ličnog interesa, poštujući prava i dostojanstvo drugih.

II. PRAVILA ETIČKOG POSTUPANJA

Standardi policijskog postupanja

Član 5.

Policijski službenici prihvataju i u svom radu primenjuju standarde policijskog postupanja koji se odnose na: služenje građanima i zajednici, odgovaranje na potrebe i očekivanja građana, poštovanje zakonitosti i suzbijanje nezakonitosti, obaveza odbijanja nezakonitih naređenja, poštovanje ljudskih i manjinskih prava i sloboda, zabrana diskriminacije, srazmernost postupanja u upotrebi sredstava prinude, zabrana mučenja i primene nečovečnih i ponižavajućih postupanja ili kažnjavanja, pružanje pomoći ugroženim licima, pridržavanje profesionalnog ponašanja, integriteta i prijavljivanje korupcije, obaveza zaštite tajnih podataka i podataka o ličnosti.

Profesionalizam i nepristrasnost u radu

Član 6.

Prilikom vršenja svojih dužnosti, policijski službenici postupaju profesionalno, odgovorno i nepristrasno u sprovođenju zakona.

Kako bi na profesionalan način obavljali poslove iz nadležnosti Ministarstva, policijski službenici, putem stručnog osposobljavanja i usavršavanja, stiču i unapređuju znanja, veštine, stavove i ponašanja.

Poštovanje integriteta pojedinaca i preventivno delovanje

Član 7.

Policijski službenici bore se protiv svakog vida kriminala, održavaju javni red i mir i obavljaju druge policijske poslove, štiteći i poštujući ljudska i manjinska prava i slobode, pružaju pomoć i služe građanima i zajednici, u skladu sa Ustavom, zakonom i međunarodnim standardima.

U slučaju ograničenja ljudskih i manjinskih prava policijski službenici postupaju poštujući dostojanstvo, ugled i čast svakog pojedinca i druga osnovna prava i slobode čoveka.

Policijski službenici prilikom obavljanja policijskih poslova daju prednost preventivnom u odnosu na represivno delovanje.

Poštovanje prava na jednakost pred Ustavom i zakonom

Član 8.

Prilikom postupanja policijski službenici poštuju pravo na jednaku zakonsku zaštitu i osiguravaju njegovo ostvarivanje, boreći se protiv svakog oblika diskriminacije, u skladu sa zakonom.

Zaštita integriteta policijskih službenika

Član 9.

Integritet policijskog službenika podrazumeva usaglašenost njegovih postupaka i dela sa sistemom vrednosti ustanovljenim u ovom kodeksu.

Policijski službenik štiti svoj integritet tako što iskreno i svojevolejno prihvata i poštuje vrednosti i standarde policijskog rada ustanovljene ovim kodeksom i neguje vrline svoje profesije, dosledno postupajući u skladu sa tim vrednostima, standardima i vrlinama, čak i u slučaju spoljnih pritisaka, odnosno nedozvoljenog uticaja na njegov rad.

Sprečavanje korupcije i nedozvoljeni uticaj na rad policije

Član 10.

Policijski službenik se bori protiv svakog oblika korupcije i drugih nezakonitih postupanja i odmah po saznanju prijavljuje krivično delo sa elementima korupcije, drugo krivično delo, prekršaj i povredu službene dužnosti, kao i svaki nedozvoljeni uticaj na rad policije.

Policijski službenik ne sme da traži, niti da primi stvar, pravo, uslugu ili bilo kakvu drugu korist za sebe ili povezana lica, niti obećanje da će dobiti navedeno, a koji utiču, mogu uticati ili izgleda da utiču na nepristrasno ili profesionalno obavljanje dužnosti.

Policijski službenik može da primi prigodan ili protokolarni poklon u skladu sa zakonom, drugim propisom i aktom o poklonima u Ministarstvu.

Sprečavanje sukoba interesa

Član 11.

Policijski službenik je dužan da preduzme sve što je u njegovoj mogućnosti kako bi izbegao bilo kakvu situaciju sukoba interesa.

Sukob interesa je situacija u kojoj policijski službenik ima privatni interes koji utiče, može da utiče ili izgleda kao da utiče na njegovo postupanje u obavljanju poslova njegovog radnog mesta, na način koji ugrožava javni interes.

Privatni interes policijskog službenika je bilo kakva korist ili pogodnost za policijskog službenika ili sa njime povezanog lica.

Povezana lica

Član 12.

Na određivanje kruga povezanih lica u smislu ovog kodeksa, primenjuju se propisi kojima se uređuje sprečavanje sukoba interesa pri vršenju javnih funkcija.

Postupanje sa podacima

Član 13.

Policijski službenik ne koristi i ne otkriva neovlašćeno podatke do kojih je došao u službi ili povodom vršenja službe, a naročito one koji bi mogli ugroziti tok zakonitog postupka, odnosno prava trećih lica.

U skladu sa stavom 1. ovog člana informaciono-komunikacioni sistem Ministarstva, odnosno sistem za obradu podataka, policijski službenik koristi isključivo za službeno postupanje.

Ponašanje van službe

Član 14.

Policijski službenik se i van službe ponaša uzorno i dostojanstveno, izbegavajući radnje i postupke koji mogu narušiti poverenje u rad i ugled Ministarstva.

Prilikom obavljanja dodatnog rada u skladu sa zakonom, policijski službenik vodi računa da ne ugrozi obavljanje policijskih poslova, da dodatni rad ne stvara mogućnost sukoba interesa ili da utiče na nepristrasnost u radu, kao i da ne narušava ugled Ministarstva.

U kontaktima sa trećim licima policijski službenik nastoji da bude pristojan, nepristrasan, objektivan, odmeren i odlučan da u svakoj prilici čuva lični ugled i ugled Ministarstva.

Prilikom korišćenja društvenih mreža, policijski službenik ne objavljuje tekstove, komentare, fotografije, video ili audio snimke neprimerenog sadržaja kojima se narušava ugled Ministarstva.

Javnost rada

Član 15.

Policijski službenici prihvatanjem javnosti kao oblika kontrole nad njihovim radom doprinose ostvarivanju i jačanju poverenja u rad Ministarstva i jačanju partnerskog odnosa sa građanima i zajednicom.

Međusobni odnosi

Član 16.

Međusobni odnosi policijskih službenika zasnovani su na poverenju, poštovanju, iskrenosti, uzajamnoj pomoći, toleranciji, solidarnosti i kolegijalnosti.

Rukovodioci u Ministarstvu, svojim zakonitim, profesionalnim i etičkim ponašanjem i postupanjem, daju podršku i pružaju uzoran primer policijskim službenicima i unapređuju i nadograđuju njihove međusobne odnose.

Postupanje sa poverenim sredstvima, uniformom i opremom

Član 17.

Policijski službenik je dužan da propisno, pravilno i namenski postupi sa poverenim sredstvima za rad, odnosno uniformom i opremom i drugim sredstvima kojima je zadužen.

III. PRIMENA KODEKSA

Osposobljavanje i usavršavanje za primenu Kodeksa

Član 18.

Znanja, veštine i stavove neophodne za primenu Kodeksa kandidati za policijske službenike i policijski službenici stiču kontinuirano kroz edukaciju u institucijama za policijsko obrazovanje, kao i kroz obuke koje se realizuju putem različitih vidova osposobljavanja i usavršavanja u Ministarstvu.

Komisija za policijsku etiku

Član 19.

Za staranje o primeni Kodeksa obrazuje se Komisija za policijsku etiku (u daljem tekstu: Komisija).

Komisija iz stava 1. ovog člana:

- 1) prati primenu ovog kodeksa i dostavlja periodične izveštaje ministru unutrašnjih poslova (u daljem tekstu: ministar) sa preporukama za unapređenje njegove primene;
- 2) od nadležnih organizacionih jedinica Ministarstva pribavlja podatke relevantne za praćenje primene Kodeksa;
- 3) inicira izmene i dopune Kodeksa;
- 4) daje mišljenje sa preporukama u vezi sa obraćanjem policijskih službenika za poverljivo savetovanje povodom primene ovog kodeksa.

Sastav Komisije

Član 20.

Sastav Komisije utvrđuje se rešenjem ministra.

Komisiju čine dva predstavnika nastavnog osoblja koji su angažovani ili su bili angažovani na osnovnim ili master studijama na visokoškolskoj ustanovi osnovanoj za potrebe policijskog obrazovanja, po jedan od predstavnika reprezentativnih sindikata i to: predsednik, odnosno predsedavajući predsedništva sindikata ili ovlašćeni član sindikata sa odgovarajućim stručnim kvalifikacijama i tri predstavnika Ministarstva, od kojih je predsednik rukovodilac iz sedišta Ministarstva.

Komisija ima sekretara koga određuje ministar rešenjem iz stav 1. ovog člana.

Poslovnik o radu Komisije

Član 21.

Komisija donosi Poslovnik o radu.

Poverljivo savetovanje

Član 22.

Polijski službenik se pisanim putem obraća Komisiji u slučaju nedoumice u vezi sa sopstvenim postupanjem po odredbama Kodeksa.

Komisija po obraćanju policijskog službenika za poverljivo savetovanje za konkretno pitanje daje mišljenje sa preporukama.

Mišljenje iz stava 2. ovog člana Komisija daje u roku od 30 dana od dana obraćanja policijskog službenika.

Karakter poverljivosti savetovanja podrazumeva zaštitu privatnosti u komunikaciji policijskog službenika sa Komisijom.

Komisija neće razmatrati anonimna obraćanja.

Godišnje izveštaje sa statističkim podacima i opštim preporukama Komisija objavljuje na zvaničnoj internet stranici Ministarstva.

Poštovanje Kodeksa

Član 23.

Postupanje suprotno odredbama ovog kodeksa predstavlja povredu službene dužnosti, u skladu sa zakonom.

IV. ZAVRŠNE ODREDBE

Prestanak važenja ranijeg propisa

Član 24.

Danom stupanja na snagu ovog kodeksa prestaje da važi Kodeks policijske etike („Službeni glasnik RS“, broj 17/17).

Stupanje na snagu

Član 25.

Ovaj kodeks stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“.

05 broj 110-8882/2023-1

U Beogradu, 5. oktobra 2023. godine

Vlada

Predsednik,

Ana Brnabić, s.r.